

«СТОХАСТИЧНІ ПРОЦЕСИ
ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЗАДАЧ ФІНАНСОВОЇ МАТЕМАТИКИ»

Вказівки до розв'язання контрольних завдань

Варіант 1.

Задача 1.

Застосуємо формулу Іто. Одержимо

$$dX(t) = kX(t)dt + k(\theta - X(t))dt + \sigma\sqrt{X(t)}dW(t), \quad X(0) > 0.$$

Звідси $dX(t) = k\theta dt$, $X(t) = \frac{1}{2}k\theta t^2$.

Задача 2.

$$\begin{aligned} E[W(2)W(3) + W(5)|F_3] &= \\ &= E[W(2)W(3)|F_3] + E[W(5)|F_3] = [W(2)W(3)] + E[W(5) - W(3) + W(3)|F_3] = \\ &= [W(2)W(3)] + E[W(5) - W(3)|F_3] + EW(3) = W(2)W(3) + W(3) \end{aligned}$$

Задача 3.

Розглянемо процес $Z(t) = \frac{1}{2}W^2(t)$. Застосуємо для нього формулу Іто, в якості функції візьмемо $f(t, x) = \frac{1}{2}x^2(t)$, тоді $f'_t(t, x) = 0$, $f'_x(t, x) = x$, $f'_{xx}(t, x) = 1$.

Тобто $dI(t) = dZ(t) + \frac{1}{2}dt$. Отже, $I(t) = \frac{W^2(t)}{2} - \frac{1}{2}t$.

Задача 4.

Припустимо, що розв'язком рівняння є процес $X(t) = \sigma W(t)e^{-bt}$, $t \geq 0$, $\sigma, b \in \mathbb{R}$.
Перевіримо це застосувавши формулу Іто з функцією $f(t, x) = \sigma x e^{-bt}$. Дійсно,

$$dX(t) = -b\sigma X(t)dt + \sigma e^{-bt}dW(t) + \frac{1}{2} \cdot 0 \cdot dt, \quad t \geq 0, \quad \sigma, b \in \mathbb{R}$$

Варіант 2.

Задача 1.

Застосуємо формулу Іто. Одержимо

$$dX(t) = ke^{kt} X(t) dt + e^{kt} k(\theta - X(t)) dt + e^{kt} \sigma dW(t), \quad X(0) > 0.$$

Тобто $dX(t) = e^{kt} k\theta dt + e^{kt} \sigma dW(t)$, $X(0) > 0$

$$\text{Звідси } X(t) = X(0) + \theta e^{kt} + \int_0^t e^{ks} \sigma dW(s), \quad X(0) > 0.$$

Отже, $EX(t) = \theta e^{kt}$ при $X(0) = 1$.

Задача 2.

$$E \left[3W^2(5) - W(1)W(2)W(4) \middle| F_3 \right] =$$

$$= E \left[3(W(5) - W(3) + W(3))^2 - W(1)W(2)(W(4) - W(3) + W(3)) \middle| F_3 \right] =$$

$$= 3E(W(5) - W(3))^2 + 2W(3)E(W(5) - W(3) + W(3)) - W(1)W(2)W(3)$$

Задача 3.

Розглянемо процес $Z(t) = \frac{1}{3} W^3(t)$. Застосуємо для нього формулу Іто, в якості

функції візьмемо $f(t, x) = \frac{1}{3} x^3(t)$, тоді $f'_t(t, x) = 0$, $f'_x(t, x) = x^2$, $f''_{xx}(t, x) = 2x$.

Тобто $dH(t) = dZ(t) + W(t)dt$. Отже, $H(t) = \frac{W^3(t)}{2} - \int_0^t W(s) ds$.

Задача 4.

Припустимо, що розв'язком рівняння є процес $X(t) = e^{at+bW(t)}$, $t \geq 0$, $\sigma, b \in \mathbb{R}$.

Перевіримо це застосувавши формулу Іто з функцією $f(t, x) = e^{at+bx}$.